

תיקון טעות:

בעלון הקודם הובאה כתובת האימייל של ידידי הרב משה כהנא שליט"א. הכתובת שהובאה כבר אינה בשימוש. כתובת האימייל החדשה שלו היא: [moshe4382@gmail.com](mailto:moshe4382@gmail.com)

אחרי מות קדושים

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל-מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן בְּקָרְבָנָם לִפְנֵי-יְיָ וַיִּמָּתוּ:

רוצים את בית המקדש. אמנם, כתבו וביארו מדוע לצערנו עדיין לא הגיעה השעה לקיים מצווה זו. פרט נוסף שהובן מהמכתב הזה, מהמכתב הובן כי אנו רוצים לקיים, אך איננו יכולים, וצריך למצא את הדרך לפתור את כל הבעיות, כדי שנוכל לעשות זאת.

מכתב אחר חריף ביותר נכתב נגד אותם יהודים יראים ושלמים: במכתב ההוא נכתב בחריפות נגד המעשה, עושי המעשה כונו בכינויים חריפים, כגון: כיצד נוכל לראות בבלע את הקדש, ועוד דוגמאות מסוג זה. כותבי המכתב הזה גילו על עצמם בין השאר כי הם אינם רוצים כלל בעבודת המקדש. אסר להניף שתי הלחם בזמן הזה, וכעת רק צריך למצא את הסיבות לכך.

הבדל מרכזי בין שני המכתבים: כותבי המכתב הראשון התייחסו לעושי המעשה כ"בקרבתם לפני ה'". כותבי המכתב השני, לא השכילו לחשוב על כך (ושמא חסר להם בעצם ההבנה וההרגשה בכל עניין הקרבה לקב"ה).

לסיום, שתי הערות בעניין:

א. בעניין ההשלכות של המעשה הנזכר:

הנסיון מוכיח כי עד עתה ככל שיותר ניסו להתקדם בנושא, השלטונות יותר הביעו נכונות לאפשר דברים שלא הותרו עד עתה. מי אינו זוכר שלפני קצת יותר משנתיים, עדיין עשו בעיות למי שהביא ספר תורה לכתל הקטן? היום מאפשרים לקרא בתורה מול כל שערי הר הבית. הכל תלוי ברצון הציבור ובביקוש. יתירה מזאת, הטענה שפעולות מסוג זה מעוררות את זעמם של בני ישמעאל, פעם אחר פעם מוכחת כלא נכונה כלל. אדרבה, ככל שהם מזהים יותר נוכחות יהודית, הם יותר מפחדים ופחות מראים את נוכחותם הם. מסמכים רשמיים מראים על הכמות הפוחתת והולכת של מוסלמים העולים להר הבית בשנים האחרונות.

ב. בעניין המתנגדים למעשה:

לאחרונה שמעתי על קונטרס ובו שלש מאות סיבות למה לא להקריב קרבן פסח בזמן הזה! ממעט הטעמים ששמעתי, למדתי על הטעמים שלא שמעתי, והבנתי את איכותם. אגב, מאחד המתנגדים לעניין שמעתי "טענה חזקה": הרי אם יבנו מזבח, יתחייבו גם בעולת ראייה ושלמי חגיגה, ואת זה אי אפשר בטומאה. אם כן בניית מזבח מהווה מכשול לפי "דעתו". לית מאן דפליג כי מי שמסוגל לדבר או לכתוב כך, אינו מעוניין בקרבן פסח. הוא רק מחפש סיבות מדוע לא להקריב

אף שנחלקו חז"ל בטעם מיתת נדב ואביהוא מודים כולם שהיו צדיקים גדולים, וכפי שאמר משה 'הוא אשר דבר ה' לאמר בקרבי אקדש'. גם באן בפרשתנו אנו רואים שמתו 'בקרבתם לפני ה'. כלומר: זה ודאי שנענשו על חטא, אך כוונתם היתה להתקרב אל ה'. זהו היחס של תורתנו הקדושה אל שני הצדיקים הללו.

גם בזמננו, יש לפעמים יהודים העושים מעשים שיתכן שיש הסבורים שאינם ראויים, אך מעשים אלו נובעים מכוונה טהורה. נכון שבמקרים רבים צריך להעיר להם על מעשיהם, אך יחד עם זה צריך לדעת ולהבין מה המניע.

דוגמא לדבר: אשתקד, לפני חג השבועות התארגנו מספר יהודים לקיים מצוות הבאת שתי הלחם. בעניין הזה היו מעורבים מספר תלמידי חכמים היודעים את ההלכות. רוב תלמידי החכמים שעסקו ונשאו ונתנו בנושא, הכריעו כי מטעמים הלכתיים עדיין אין לנו את האפשרות לקיים מצווה זו.

למעשה, לאחר תכנון ארוך עלה בידם הדבר, ובעיצומו של חג השבועות נכנסו מספר יהודים יראים ושלמים לתוך שטח העזרה, כשבראשם צועד כהן הלבוש בגדי כהונה. הכהן הניף את שתי הלחם לאחר קרוב לאלפיים שנה שלא נעשה כן. כמובן שהדבר עורר את זעמם של שונאינו ואויבינו, אשר לבושתנו ולחרפתנו לעת עתה נמצאים שם ואף שולטים שם שליטה מסויימת (אגב, אותם יהודים שנכנסו לשם, לא נכנסו כלל לשטח בו בנוי לעת עתה השיקוף השומם). כמה מהם התקוממו מיד, ותוך זמן קצר ממש, בשיתוף השלטון שעדיין אינו מתנהל על פי תורתנו הקדושה, באו שוטרים ו"טפלו" בנושא וכו'.

כבר בשנה שעברה כתבתי שלמרות כל השאלות והפקפוקים של כל מיני מפקפקים, דבר אחד ברור: הדרך בה נעשה הדבר, היתה באופן הכי מהודר שיכלו לעשות. כנראה שגם כעת לאחר קרוב לשנה מאז, עדיין אין לנו אפשרות לדעת האם המעשה הזה השפיע על יחסם של השלטונות לנושא, אך מסתבר שהדבר לא הזיק, ואולי אפילו הועיל. ראה לקמן.

המעשה הדהד בכמה בתי מדרשות ותרם רבות ללימוד יסודי של סוגיות אלו. היו שצדדו בעד המעשה והיו שצדדו נגד. משני חוגים מסויימים יצא מכתב רשמי השולל את המעשה: מכתב אחד היה חתום על ידי שלשה תלמידי חכמים הבקיאים בעניינים אלו. כל מי שקרא את המכתב, הבין שמדובר בתלמידי חכמים השמחים שיהודים רוצים להתקרב יותר ולקיים מצווה חביבה זו. היהודים

ויהי רצון שנזכה להתקרב לפני ה' בדרך הנכונה ונזכה לראות בבניין בית המקדש ובחידוש העובדה במהרה בימינו

## בין 'בית ישראל' ל'בני ישראל'

והטעם לאיסור: לִמְעַן אֲשֶׁר יָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-זִבְחֵיהֶם אֲשֶׁר  
הֵם זֹבְחִים עַל-פְּנֵי הַשְּׂדֵה וְהִבְיָאֵם לִי אֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶל-  
הַכֹּהֵן ... כשנמצאים קרוב למשכן, את מה שצריך לזבוח מביאים  
להקריב ואז וְזָרַק הַכֹּהֵן אֶת-הַדָּם עַל-מִזְבֵּחַ יְיָ ... וְהַקְשִׁיר הַחֵלֶב ...  
בדם ובחלב יש חשיבות כפי שנראה בפסוקים הבאים (ומובן מה  
שאמר קודם 'דם יחשב ... דם שפך').

וְלֹא-זִבְחֵי עוֹד אֶת-זִבְחֵיהֶם לְשִׁעִירִים אֲשֶׁר הֵם זִנִּים אֲחֲרֵיהֶם. אם  
יש משכן, ובכל זאת מקריבים בכמה מקומות שונים, עלולים  
להגיע לידי כך. אמנם, כשנמצאים כבר בארץ ישראל הנבחרת אין  
חשש כזה, ועל כך נאמר במשנה תורה 'כי ירחק ממך המקום וכו'  
(על ההשלמה הזו, אאריך א"ה כשנגיע לשם).

חַקַּת עוֹלָם תִּהְיֶה-זֹאת לָהֶם לְדֹרֹתָם: קאי על זריקת דם וחלב הקרבן.

אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן-הַגֵּר אֲשֶׁר-יָגֹר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר-יַעֲלֶה עֲלֶיךָ  
או-זָבַח: חידוש בגר, שגם בו נאמר כן, אף שאינו "מהמשפחה".  
וְאֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יָבִיאוּ לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לִי. אינו מביא את  
הקרבן לעשותו במקום הראוי. לכן לא כתב כמו שכתב לעיל.

וְאִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן-הַגֵּר אֲשֶׁר יָגֹר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר יֵאָכֵל כָּל-דָּם ...  
: בהמשך יבואר הטעם השייך לקרבן, לכן גם כאן אומר 'בית

ישראל' ומחדש שגם הגר דינו כן.  
והטעם: כִּי נִפְשׁ הַבְּשָׂר בְּדָם הוּא וְאֵינִי נִתְּתִיו לָכֶם עַל-הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר  
עַל-נַפְשׁוֹתֵיכֶם כִּי-הֵדָם הוּא בְּנַפְשׁ יָכַפֵּר: הדם הוא הנפש, ולכן אסור  
לאכלו אף אם אין מקריבים אותו קרבן לה'.

עַל-כֵּן אֲמַרְתִּי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל-נֶפֶשׁ מִכֶּם לֹא-תֹאכַל דָּם וְהַגֵּר הַגֵּר  
בְּתוֹכְכֶם לֹא-יֹאכַל דָּם: איסור דם הוא גם בחיה ועוף שאינם  
קרבים (לגבי עוף, יש רק מין אחד הקרב). ולכן כאן אמר 'לבני  
ישראל', כי מתייחס גם לדם של חולין. ומטעם זה, גם במצות כיסוי  
הדם אומר כן:

וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל זו פעולה שאינה שייכת לקרבנות כלל, ולכן  
אינו אומר כאן 'מבית ישראל' ומן-הגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר יִצְוֶה צִיד  
חַיָּה או-עוֹף אֲשֶׁר יֹאכַל וְשָׂפָד אֶת-דָּמֹו וְכִסְהוּ בְּעֶפְרָה:

כִּי-נֶפֶשׁ כָּל-בְּשָׂר דָּמֹו בְּנַפְשׁוֹ הוּא וְאָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּם כָּל-בְּשָׂר  
לֹא תֹאכְלוּ כִּי נֶפֶשׁ כָּל-בְּשָׂר דָּמֹו הוּא כָּל-אֲכָלֵיו יִכְרַת:

החינוך מביא שאיסור אכילת דם חיה ועוף וכן טעם הכיסוי בעפר,  
הוא כדי להרחיק אותנו מהאכזריות. לדם של בהמה, יש מטרה:  
אם זה קדשים, הדם נזרק על המזבח. לכן אם הוא חול, לא צוותה  
התורה לעשות בו פעולה (חוץ מאיסור האכילה). אך בדם חיה ועוף  
שאינם עולים למזבח (חוץ מהיונה, וכפי שכתבתי קודם), אמרה  
התורה לכסותו.

לגבי אזכור הגר כאן, לפי טעמו של החינוך, יתכן שאפשר לומר  
שמכיוון שרחמנות זו מידה של עם ישראל, חדשה התורה שגם גר  
צריך שתהיה לו מידה זו, כדי להכלל בבני ישראל.

לאחר סדר עבודת כהן גדול ביום הכיפורים, באה פרשה זו  
המדברת על זבחים וקרבנות, על איסור אכילת דם, ועל מצות  
כיסוי הדם.

אעמוד כאן על כמה הבדלים שיש בעניינים שבפרשה זו.  
על תחלת הפרשה נחלקו רבותינו הראשונים: רש"י מפרש  
שהפרשה מדברת על שחוט חוץ, הרמב"ן מפרש שמדובר על  
איסור אכילת בשר תאווה. איסור אכילת בשר תאווה במדבר, שנוי  
במחלוקת ר' ישמעאל ור' עקיבא בחולין טו. במסגרת זו אפרש  
עניין זה לפי פירוש הרמב"ן, ויהי רצון שיעלה בידי לפרש  
המקראות גם לפי פירוש רש"י.

תחלת הפרשה:

הקדמה כללית:

וַיְדַבֵּר ... דַּבֵּר ... וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר-צִוָּה יְיָ לֵאמֹר:

העניין הראשון: אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁחַט שׂוֹר או-כֶּשֶׂב  
או-עֵז בַּמַּחֲנֶה או אֲשֶׁר יִשְׁחַט מַחוּץ לַמַּחֲנֶה: וְאֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד  
לֹא יָבִיאוּ לְהַקְרִיב קָרְבָן לִי ... דָּם יִחָשֵׁב לְאִישׁ הַהוּא ...

הפרשה מדברת על שחיטת בהמה בהיות עם ישראל במדבר. כדי  
לאכול בשר בהמה היו צריכים להקריבה ולאכלה כקרבן שלמים.  
איש איש מבית ישראל. ההבדל בין 'בית ישראל' ל'בני ישראל',  
מסביר הגר"י בן נון שליט"א: בית ישראל כשמאוחדים כמשפחה,  
כבית (ונתן סימן לדבר במיתת נדב ואביהוא בפרשת שמיני,  
'ואחיהם כל בית ישראל יבכו את השרפה וגו'). אבלות הנוהגת בכל  
מקום בקרובים, נהוגה כאן על ידי כלל ישראל).

לעומת זאת, 'בני ישראל' מראה על איחוד, אך לא ממש כבית.  
עניין הקרבנות -אף של אדם פרטי- מאחד את כלל ישראל  
כמשפחה. לכן כאן נאמר 'בית ישראל'. על המזבח מקריבים כל  
ישראל לה' אחד. בניגוד לעניינים האחרים בפרשה, כאן לא נזכר  
גר, כי במדבר לא היו גרים (גם לערב רב לא היה מעמד של גר).

במחנה או ... מחוץ למחנה. הרמב"ן כתב: וזה טעם מה שהזכיר  
בכאן אשר ישחט במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה יזכיר גם  
השוחטים מחוץ למחנה שיהיו חייבים להביא אותם אל פתח אהל  
מועד כי אע"פ שיתיר בשר תאווה כשירחיב השם גבולם מפני  
שאינם במקום המקדש לא יתיר כן במדבר אפילו חוץ למחנה לפי  
שאינם רחוקים מן המזבח כאשר יהיו בארץ שירחיב השם גבולם  
כי אז יתיר להם בשר תאווה. עכ"ל.

וְאֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יָבִיאוּ לְהַקְרִיב קָרְבָן לִי ... הוא לא  
הביא את אותה בהמה להקריב, אלא אכלה בחולין.

דָּם יִחָשֵׁב לְאִישׁ הַהוּא דָּם שָׂפָד המעשה הזה נחשב כשפיכת דם.  
כפי שיבואר לקמן.

וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִקֶּרֶב עַמּוֹ: במקום אחר א"ה אולי נעמוד על  
ההבדלים בלשון המקרא כשמדבר על עונש כרת (מקרב עמו,  
מעמיו, מקרב עמה).

ויהי רצון שנזכה במהרה לראות בחידוש עבודת בית אהינו ובהקרבת זבחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון

להערות והארות בענייני העלון:

יחזקת נוימ קצות החשן 9/6 מודיעין עילית. 0527167567. דוא"ל: yn0527167567@gmail.com. וכן בקו חתורה והמצוה 0773541079  
ניתן לתרום (גם הנצחות לע"נ, להצלחת, וכד') בעמדות נדרים פלוס: 'עדת יראים-אושטרייך' לשונית 'תרומות עבור קונטרסים וחיבורים'.

זמני התפלות בקהלתנו ק"ק עדת יראים-אושטרייך מודיעין עילית (נתיבות המשפט 111 ב')

פרשת אחרי מות-קדושים: מנחה בחול: 7:00. בעש"ק ובשב"ק: 6:30. שחרית בשב"ק (קבוע): 8:30. ערבית מוצש"ק: 7:45.

פרשת אמור: מנחה בחול: 7:05. מנחה בעש"ק ובשב"ק: 6:35. ערבית מוצש"ק: 7:50.

יבנה המקדש: אח"ק: כהונה: יבין. לוי: הויתר. השיר: הזיו לך והבאר. מסכת שבת: כ"א. אח"ק: כ': גמול. ל': גדלתי